

BÀI 1 TRANH VẼ THEO GIAI ĐIỆU ÂM NHẠC

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS:

- ▶ Chỉ ra được sự biểu cảm của chấm, nét, màu trong tranh.
- ▶ Tạo được bức tranh tương tượng từ giai điệu của âm nhạc.
- ▶ Cảm nhận được sự tương tác giữa âm nhạc và hội họa.

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Màu vẽ, bút vẽ, kéo, thước kẻ, giấy vẽ theo nhóm.
- ▶ GV: Tranh vẽ theo hình thức vẽ theo nhạc.

HĐ 1 KHÁM PHÁ

Trải nghiệm vẽ tranh theo nhạc.

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS nghe nhạc và chuyển động theo giai điệu của bản nhạc, trải nghiệm vẽ tranh bằng nét vẽ màu tự do trên giấy.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS nghe nhạc, vận động theo giai điệu của bản nhạc và di chuyển vòng quanh giấy vẽ.
- Gợi ý cho HS cách chấm màu và di chuyển bút vẽ theo cảm nhận về giai điệu, tiết tấu của bản nhạc.
- Hướng dẫn HS quan sát, thưởng thức và chia sẻ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em có cảm xúc gì khi trải nghiệm vẽ tranh theo nhạc?
- Em có cảm nhận như thế nào khi xem bức tranh chung?
- Đường nét, màu sắc trong tranh cho em cảm nhận gì?
- Em tưởng tượng được hình ảnh gì trong tranh?
- Mảng màu nào em yêu thích trong bức tranh? Vì sao?...

Bài 1 TRANH VẼ THEO GIAI ĐIỆU ÂM NHẠC

YÊU CẦU CHUẨN BỊ

- Chỉ ra được sự biểu cảm của chấm, nét, màu trong tranh.
- Tạo được bức tranh tương tượng từ giai điệu của âm nhạc.
- Cảm nhận được sự tương tác giữa âm nhạc và hội họa.

CHUẨN BỊ

Màu vẽ, bút vẽ, thước kẻ, kéo, giấy vẽ theo nhóm.

1 Trải nghiệm vẽ tranh theo nhạc

- Nghe nhạc, vận động theo giai điệu, tiết tấu của bản nhạc và di chuyển bút vòng quanh giấy.
- Chấm màu và di chuyển bút vẽ thay đổi nét, màu theo giai điệu, tiết tấu của bản nhạc.
- Thưởng thức và chia sẻ:
 - + Cảm xúc khi xem tranh.
 - + Mảng màu yêu thích trong tranh.
 - + Hình ảnh tưởng tượng được trong mảng màu yêu thích.

Ảnh 1, 3: Phạm Anh Kim

Lưu ý HS!

Biểu hiện của các chấm, nét, màu theo giai điệu, tiết tấu của âm nhạc có thể diễn tả được cảm xúc và tinh thần trong tranh.

HD 2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Cách tạo bức tranh từ mảng màu yêu thích.

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội để HS quan sát hình ở trang 7 SGK *Mĩ thuật 6*, thảo luận và chỉ ra cách tạo bức tranh từ mảng màu vẽ theo nhạc.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 7 SGK *Mĩ thuật 6*, thảo luận để nhận biết cách tạo bức tranh từ mảng màu vẽ theo nhạc.
- Nêu câu hỏi để HS tập trung quan sát, suy nghĩ và trả lời.
- Gợi ý để HS nhắc lại và cùng ghi nhớ các bước thực hiện.

2 Cách tạo bức tranh từ mảng màu yêu thích

Quan sát hình và chỉ ra cách vẽ tranh từ mảng màu yêu thích trên bức tranh lớn.

1. Sử dụng một khung giấy xác định mảng màu yêu thích trên bức tranh.
2. Cắt mảng màu đã chọn ra khỏi bức tranh lớn.
3. Vẽ thêm (chấm, nét, màu) để làm rõ hình tượng trong bức tranh.

Vẽ tranh theo nhạc là cách thể hiện cảm xúc, giai điệu, tiết tấu của âm thanh bằng đường nét, màu sắc, nhịp điệu của các chấm, nét, màu.

7

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em tưởng tượng được hình ảnh gì qua mảng màu trong khung giấy?
- Làm thế nào để thể hiện rõ các hình ảnh tưởng tượng?
- Các chấm, nét, màu được thêm vào như thế nào để gợi hình trong tranh?
- ...?

Tóm tắt để HS ghi nhớ

Vẽ tranh theo nhạc là cách thể hiện cảm xúc, giai điệu, tiết tấu của âm thanh bằng đường nét, màu sắc, nhịp điệu của các chấm, nét, màu.

HOẠT ĐỘNG 3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo bức tranh từ mảng màu có sẵn.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS vẽ thêm chấm, nét, màu để làm rõ hơn hình ảnh tưởng tượng và tạo bức tranh từ mảng màu yêu thích ở bức tranh lớn vẽ theo nhạc.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS cắt mảng màu đã chọn từ bức tranh chung.
- Khuyến khích HS vẽ thêm các chấm, nét, màu gợi hình ảnh tưởng tượng trong mảng màu yêu thích.
- Nêu câu hỏi để HS tư duy về bức tranh mới.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em tưởng tượng đến hình ảnh gì từ mảng màu đã chọn trong bức tranh vẽ theo nhạc?
- Chi tiết nào gợi cho em hình ảnh tưởng tượng đó?
- Màu sắc từ mảng màu đã chọn gợi cho em cảm xúc gì?
- Em sẽ thêm chấm, nét, màu nào vào bài vẽ để thể hiện rõ ý tưởng cho bức tranh mới của mình?
- ...?

Lưu ý HS!

Không vẽ thêm quá nhiều chấm, nét, màu để giữ lại những cảm xúc ban đầu của bức tranh.

3 Tạo bức tranh từ mảng màu có sẵn

- Tưởng tượng hình ảnh phù hợp với ý tưởng và chủ đề.
- Thực hiện theo cảm nhận.
- Làm khung cho bức tranh.

1

2

3

4

5

Bài vẽ của học sinh:

1. Thuý Anh (Hà Nội), Hai chú chim xanh, màu gouache.
2. Hà Lê (Hà Nội), Tình vật hoa quả, màu sáp.
3. Thu Lê (Hà Nội), Nàng tiên cá, màu dạ.
4. Minh Chiến (Hà Nội), Sỏi trong rừng, màu gouache.
5. Hà Thành (Hà Nội), Bạn em, màu gouache.

Lưu ý!

Không vẽ thêm quá nhiều chấm, nét, màu để giữ lại những cảm xúc ban đầu của bức tranh.

HOẠT ĐỘNG 4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS điều chỉnh bố cục và làm khung cho bức tranh; trưng bày và chia sẻ cảm nhận về chấm, nét, hình, màu trong bài vẽ mới.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS tạo khung cho bức tranh để bố cục lại hình vẽ cho phù hợp ý tưởng thể hiện.
- Trưng bày bài vẽ trên bảng hoặc tường lớp.
- Nêu câu hỏi để HS thảo luận, nhận biết thêm biểu cảm và nhịp điệu của các chấm, nét, màu trong bài vẽ.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Bài vẽ em ấn tượng.
- Cảm xúc về chấm, nét, màu trong "bức tranh".
- Hình ảnh em tưởng tượng được từ bài vẽ.
- Cách điệu chính để "bức tranh" hoàn thiện hơn.

5 Tìm hiểu tranh trừu tượng của họa sĩ

- Em tưởng tượng thấy hình ảnh gì trong tranh?
- Em có cảm nhận gì về các chấm, nét, màu trong bài vẽ của mình với tranh của họa sĩ?

1. Jackson Pollock, Convergence (Hội tụ), 1952, sơn dầu, 237cm x 390cm.

2. Phạm An Hải, Dưới một nước, 2016, acrylic và sơn dầu, 100cm x 200cm.

Hình và màu trong tranh trừu tượng là biểu cảm chủ quan của tác giả, ít lệ thuộc vào yếu tố khách quan.

HD 5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu tranh trừu tượng của họa sĩ.

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS xem một số tranh trừu tượng của họa sĩ và giới thiệu khái lược để HS nhận biết thêm về khuynh hướng nghệ thuật này.

Gợi ý cách tổ chức:

- Cho HS xem một số tranh trừu tượng của họa sĩ trong nước và thế giới.
- Giới thiệu khái quát về tác phẩm và tác giả của các tranh ở trang 9 SGK *Mĩ thuật 6*.
- Khuyến khích HS chia sẻ và thảo luận để nhận biết về một số hình thức vẽ tranh trừu tượng.
- Nêu câu hỏi gợi mở để HS thảo luận.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em tưởng tượng thấy gì trong mỗi bức tranh?
- Em có cảm nhận như thế nào về màu sắc, cách sử dụng chấm, nét trong mỗi bức tranh?
- Em có liên tưởng gì giữa bài vẽ của em và tranh của họa sĩ?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với "bức tranh" nào? Vì sao?
- Nét, màu và nhịp điệu tạo nên cảm xúc gì về "bức tranh" đó?
- Cách vẽ này cho em nhận thức được điều gì?
- Em còn muốn điều chỉnh gì ở tranh vẽ của mình hoặc của bạn?
- ...?

Tóm tắt để HS ghi nhớ

Hình và màu trong tranh trừu tượng là biểu cảm chủ quan của tác giả, ít lệ thuộc vào yếu tố khách quan.